

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 065 36/99-5031
Signatura: vf1hs201

Oblastní pracoviště č. 6 Ústí n. L.
Okresní pracoviště Chomutov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Střední odborné učiliště technické, Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Identifikátor ředitelství:	107 850 079
Ředitel(ka) školy/zařízení:	Ing. Václav Sailer
Zřizovatel:	MŠMT ČR
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Chomutov
Termín inspekce:	11. - 16. prosince 1998
Inspektoři:	PhDr. Bartoloměj Javorský, Ing. Josef Toman
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace dle platných právních norem, schválená učební dokumentace - učební plány, učební osnovy, tematické plány, zápisy z porad, organizační řád, vnitřní řád školy, třídní knihy, deníky evidence odborného výcviku, ostatní

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Střední odborné učiliště technické vzniklo k 1. lednu 1994 sloučením SOU hutnického a SOU železničního. Původní SOU se delimitovalo od Válcoven trub v Chomutově od 1. 7. 1991. SOU technické je zřízeno jako samostatná příspěvková organizace. Od 1. listopadu 1996 až dosud je zřizovatelem MŠMT ČR.

Jako jedním z hlavních úkolů učiliště v letošním školním roce bylo provedení rozboru skladby nabízených oborů v okrese Chomutov a na jeho základě požádat o povolení nových oborů, které by vhodně doplňovaly nabízenou skladbu a odpovídaly požadavkům na trhu práce. Pro školní rok 1999/2000 zpracovalo učiliště svůj záměr jako nabídku pro základní školy, kde podrobně uvádí charakteristiku jednotlivých oborů a též další možnosti studia na učilišti po úspěšném vykonání závěrečných zkoušek. Jedná se o tyto nabízené obory:

Učební obory:

24-33-2/02 Obráběč kovů se zaměřením pro soustružení

24-22-2 Zámečnick

24-19-2 Automechanik

24-35-2/01 Klempíř pro strojírenskou výrobu

24-64-2/02 Strojní mechanik pro ocelové konstrukce

24-66-2/02 Mechanik opravář pro stroje a zařízení

24-78-2 Strojírenská výroba

64-75-2 Technickoadministrativní pracovnice

Nástavbové studijní obory:

24-18-4 Provozní technika

37-57-4 Dopravní provoz

24-96-4 Podnikání v oborech strojírenství

V současné době má učiliště celkem 424 žáků začleněných v učebních a studijních oborech dle jednotlivých ročníků takto:

kód	obor	I.	II.	III.	celkem
24-66-2/09	mech. opravář pro s.m. vozidla	60	55	25	140
24-22-2/00	zámečnick	28	19	-	47
24-35-2/01	klempíř pro stroj. výrobu	30	24	-	54
64-75-2/00	tech. admin. pracovnice	31	54	-	85
učební obory celkem		149	152	25	326

Nástavby:

kód	obor	I.	II.	III.	celkem
64-28-4	tech. hosp. a správní činn. (denní)	30	32	-	62
24-18-4	provozní technika (dálkové)	-	16	7	23
37-57-4	dopravní provoz (DS)	-	-	13	13
nástavby celkem		30	48	20	98

SOU celkem: 179 200 45 424

Učiliště má zpracován plán práce na školní rok 1998/1999, kde jsou uvedeny hlavní části a to organizace školního roku, zabezpečení nábora pro další školní rok, hlavní úkoly na jednotlivých úsecích, složení metodických komisí a další informace. Dále byl předložen plán pracovních porad ředitele včetně zápisů z těchto porad. Další aktivity jsou zaměřeny na dospělé pracovníky, kde učiliště spolupracuje s úřadem práce při zajišťování různých rekvalifikačních kurzů. Na velmi dobré úrovni je svářečská škola, která zajišťuje základní svářečské kurzy pro vlastní žáky, dále úřední zkoušky svářečů pro cizí organizace. V současné době je celá kapacita svářečské školy naplněna až do května roku 1999. Důležitým záměrem učiliště je dobudování - rozšíření autoservisu, který v současné době zajišťuje tuto činnost pro širokou veřejnost a za výhodných podmínek i pro všechny pracovníky učiliště.

Z předložených dokumentů vyplývá skutečnost, že učiliště se zaměřuje na učební obory, pro které má vhodné podmínky. Dalším zajímavým prvkem v koncepci a řízení učiliště je poskytování služeb veřejnosti jednak rekvalifikační kurzy, svářečské kurzy, autoopravy a zajištění různých zakázek.

Koncepce školy je zpracována písemnou formou a je v praxi realizována. Konkrétní úkoly a jejich plnění je sledováno vedením školy.

Z uvedených důvodů hodnotím plnění tohoto bodu jako spíše nadprůměrné.

2 Odborné a pedagogické řízení

Ředitel školy odpovídá za odborné a pedagogické řízení školy. K tomuto účelu má stálý poradní orgán - poradu vedení, kde jsou členy všichni zástupci ředitele. Tito mají pravidelné schůzky jednou za čtrnáct dnů. Na tyto porady jsou zváni i další pracovníci dle potřeby.

Pedagogická rada na učilišti je svolávána dle plánu práce a řeší výsledky výchovně vzdělávací činnosti za čtvrtletí školního roku. Z těchto porad jsou vedeny zápisy - předloženy ke kontrole.

Dále jsou na škole ustanoveny metodické a předmětové komise, které slouží ke koordinaci výuky a zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu z hlediska metodiky a náplně výuky. Nedílnou součástí těchto komisí je skloubení teoretické výuky a odborného výcviku. Členy těchto komisí jsou jak učitelé tak i MOV.

2.1 Organizační struktura

Organizační struktura vychází z vnitřního organizačního řádu učiliště, platného od 1. listopadu 1998, kde jsou jasně vymezené vzájemné vztahy a odpovědnost za svěřenou oblast. Rovněž jsou delegovány pravomoci vedoucích pracovníků a zpracovány pracovní náplně. Součástí tohoto dokumentu jsou i hodnotící kritéria. Práva a povinnosti pracovníků i žáků školy vycházejí z obecně platných předpisů.

Na SOU jsou jmenováni dva zástupci ředitele a to pro úsek teoretického vyučování a pro úsek praktického vyučování, který je zároveň i statutárním zástupcem. Ředitel školy přímo řídí ostatní úseky a to ekonomický a personální, kde pracovníci vykonávají i činnosti sekretariátu ředitele. Zástupce ředitele pro teoretické vyučování řídí a odpovídá za teoretickou výuku, výchovné poradenství a metodické komise. Zástupce ředitele pro praktické vyučování řídí VMOV celé školy, cvičná pracoviště odborného výcviku, autoservis, technickou kancelář, svářečskou školu, rekvalifikace a rekvalifikační zkoušky, dále ve spolupráci s ředitelem SOU se podílí na zavádění nových učebních oborů a přípravě koncepce učiliště a její realizaci v dalších letech.

Organizační struktura SOU je funkční a zajišťuje chod školy v plném rozsahu. Z tohoto hlediska hodnotím tento bod jako spíše nadprůměrný.

2.2 Personální struktura

Ve školním roce 1998/1999 má učiliště celkem 78 pracovníků, kteří jsou zařazeni do jednotlivých kategorií - viz tabulka, která uvádí jejich dosažené vzdělání:

Kategorie	Z	SO	ÚSO	VŠ	celkem
učitelé	-	-	3	13	16
MOV	-	16	8	-	24
ostatní	5	15	12	1	33
hosp. činnost	-	2	-	-	2
management	-	-	-	3	3
celkem	5	33	23	17	78

Pedagogická a odborná způsobilost

Kategorie	plně o. i p. zp.	jen odborně	jen pedagog.	bez pedagog. zp.	celkem
učitelé	12	-	-	4	16
MOV	4	-	-	20	24
celkem	16	-	-	24	34

V rámci odborného a pedagogického řízení ředitel dává značný prostor pro zlepšení vyučovacího procesu pedagogickým pracovníkům v různých komisích. Při řízení školy je využíváno poradních a metodických orgánů. Personální struktura je na dobré úrovni a její plnění je 75% u učitelů. U MOV činí plná pedagogická a odborná způsobilost pouze 25 %, ale všichni MOV jsou vyučeni v oboru. Organizační struktura učiliště je velmi úsporná a o to větší pracovní zátěž mají vedoucí pracovníci při řízení, zejména ředitel SOU, který vedle svých pravidelných úkolů a objemu výroby řídí i celý ekonomický úsek.

Celkově lze hodnotit tento bod plnění jako spíše nadprůměrný.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Škola má zpracován v rámci celoročního plánu i rámcový plán kontrol na úseku teoretického i praktického vyučování. Tyto kontroly a hospitace jsou časově rozpracovány a výsledky jsou písemně zaznamenány a byly předloženy. ZŘTV má zpracován vlastní hospitační protokol, který zahrnuje širokou hodnotící škálu. Po ukončení hospitace a jejím vyhodnocení je každý učitel s výsledkem seznámen a stvrzuje to svým podpisem. Totéž platí i o úseku praktického vyučování, kde hlavní důraz od ZŘPV je kladen na kontrolní činnost a u VMOV na hospitační a kontrolní činnost. Z předložených zápisů VMOV doporučuje ČŠI v rámci hospitační činnosti se více zabývat prací MOV se skupinou a provést hodnocení stanoveného cíle s jeho konečným výsledkem. Ostatní kontroly jsou prováděny dle celoročního plánu práce.

Nedílnou součástí je i hodnocení pedagogických i ostatních pracovníků školy. Toto hodnocení se provádí na základě stanovených kritérií, se kterými jsou seznámeni všichni pracovníci školy. Závěry těchto hodnocení se promítají i do nadtarifních složek platu jednotlivých pracovníků.

Ředitel školy má zpracován účinný kontrolní systém. Plánované termíny jsou vedením sledovány, úkoly průběžně vyhodnocovány, funguje zpětná vazba. Z tohoto důvodu hodnotím tento bod jako dobře fungující.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém školy je založen na informacích z porad vedení a následně na poradách jednotlivých úseků. Z těchto porad jsou pořizovány zápisy, které byly předloženy ke kontrole. Závažná sdělení jsou písemnou formou sdělována na informačních nástěnkách ve škole, sborovně a při osobním styku.

Vnější informační systém mezi školou a zákonnými zástupci žáků jsou žákovské knížky, kde je zapisována klasifikace žáků a vzkazy v kladném nebo záporném smyslu. Rodičovské schůzky u prvních ročníků jsou organizovány koncem září školního roku, pro ostatní ročníky je to 2x ročně. Rodiče mohou získat informace o průběhu studia žáka i osobní návštěvou školy. V případě negativního chování žáka /absence a jiné/ škola sama informuje zákonného zástupce telefonicky nebo písemnou formou.

Styk se širokou veřejností škola zajišťuje prostřednictvím místního tisku, dále podává informace o mimoškolních aktivitách pro dospělé, spolupracuje s Úřadem práce, Školským úřadem a řadou firem, pro které zajišťuje různé zakázky.

Informační systém školy je schopen podávat komplexní informace a lze jej hodnotit jako funkční.

5 Vedení povinné dokumentace

Provedena kontrola třídních knih, učebních osnov, katalogových listů v učebních oborech TAP, mechanik opravář pro silniční motorová vozidla a zámečnick. SOU vede povinnou dokumentaci ve smyslu § 38a zákona č. 258/1996 Sb., přehledně na platných tiskopisech SEVT.

Vedení povinné dokumentace je dle platné vyhlášky a lze jej hodnotit jako funkční.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Byla provedena kontrola reprezentativního vzorku tříd a oborů porovnáním schválených učebních dokumentů (UD) s rozvrhem hodin a zápisem v třídních knihách v hospitovaných třídách.

Kontrola byla provedena u následujících oborů a ročníků (tříd):

Zámečnick 24-22-2/00, 1. ročník je vyučován dle alternativního UP z r. 1991, 2. ročník dle novějších učebních dokumentů ze dne 22. 7. 1994, č.j. 173693/94-74/1125 platných od 1. 9. 94. Tento stávající 2. ročník přešel do SOU tech. v Chomutově ze SOU v Klášterci nad Ohří v rámci optimalizace sítě středních škol. Výuka 1. ročníku školního roku 1998/1999 probíhá podle alternativního plánu z roku 1991.

Mechanik opravář pro silniční motorová vozidla 24-66-2/09, výuka v 1. ročníku podle UD ze dne 26. 1. 1988 č.j. 23532/07 –220 s platností od 1. 9. 1988, 2 a 3. ročník dle alternativy z r. 1991.

Rozvrhy hodin ve třídách MOS1A a MOS3 odpovídají výše uvedeným učebním dokumentům (UD).

Klempíř, původní UD ze 14. 11. 88 č.j. 23255/88-212, v současné době se vyučuje dle alternativního UP z r. 1991.

Rozvrh hodin 2. ročníku tř. K2 tomuto učebnímu plánu odpovídá.

Technickoadministrativní pracovník 64-75-2, výuka probíhá podle UD z 27. 5. 91, č.j. 17 717/91-21 platných od 1. 9. 91.

Rozvrh hodin ve třídě TAP 1 je v souladu s UD.

Nástavbové studium

Provozní technika - 24-18-4 UD z 29. 12. 1995 čj. 27590/95-23 s platností od 1. 9. 1996.

Dopravní provoz - 37-57-4 –6 UD ze dne 21. 7. 95 s platností od 1. 9. 95 čj. 19598/95-23.

Technicko hospodářské a správní činnosti - 64-28-4/00 - předložený UD vyšel jako dodatek ve Věstníku MŠMT L II 96. UD pro tento obor jsou z 10. 5. 96 pod čj. 19347/96-23 s platností od 1. 9. 96 a podle těchto je vyučováno.

Dle těchto UD byla provedena kontrola rozvrhu ve třídách THSČ 1 a THSČ 2 - rozvrh souhlasí.

Ne ve všech oborech a ročnících je vyučováno podle nejnovější platné učební dokumentace (UD) - 1. ročník oboru zámečnick a 1. ročník mechanik opravář silničních motorových vozidel. Toto je řešeno protokolem. Namátkově vybrané rozvrhy výše uvedených tříd těmto dokumentům však odpovídají, což bylo potvrzeno i zápisy v TK hospitovaných tříd.

Vzhledem ke zjištěným disproporcím ve jmenovaných prvních ročnících lze hodnotit plnění učebních plánů jako průměrné.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Na základě předložených účetních dokladů za minulý školní rok a ke konci měsíce listopadu 1998 ČŠI nezjistila neefektivní využívání přidělených finančních prostředků. Příspěvek Školského úřadu je ve výši 17.828.000,- Kč. Pro zabezpečení kvalitní výuky SOU zajišťuje další finanční prostředky formou tržeb za produktivní práci, hospodářskou činnost a pronájmy z přechodně nevyužívaných prostorů. Tržby z produktivní práce za 11 měsíců roku 1998 jsou evidovány ve výši 673.000,- Kč a tržby z hospodářské činnosti ve výši 5.333.000,- Kč. Tržby z pronájmu, které byly zohledněny v rozpočtu jsou ve výši 879.000,- Kč. SOU má schválen stavební záměr na rekonstrukci budovy školy v Sokolské ulici, kterou hradí z vlastního FRIMu ve výši cca 2.811.000,- Kč. Na druhou etapu rekonstrukce má SOU pro rok 1999 schválenou investiční dotaci MŠMT ČR ve výši 2.292.000,- Kč. Pravidelně jsou prováděny inventury, záznamy jsou vedeny přehledně.

Přidělené finanční prostředky nejsou dostatečné pro kvalitní realizaci výchovně vzdělávacího programu školy. SOU získává další prostředky hospodářskou činností, čímž zabezpečuje nadstandardní chod školy. Evidence je vedena přehledně.

Z tohoto hlediska lze hodnotit tento bod jako spíše nadprůměrný.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Součásti SOU - odloučená pracoviště:

1. Areál - V Alejích 5383, Chomutov
2. Dílny - Ctiborova ul., Chomutov
3. Areál - Sokolská 2767, Chomutov
4. Areál - Školní 3602 a 3587, Chomutov
5. Areál VT Chomutov

1. Sídlo školy - Pražská ul., Chomutov

V sídle školy na Pražské ulici je zajišťována kompletní teoretická výuka včetně tělesné výchovy a část praktického vyučování.

Teoretická výuka probíhá ve 20 učebnách, tělocvičně s posilovnou a hřištěm včetně tenisových kurtů. Škola má dvě počítačové učebny a písárnu. Učebny jsou propojeny uzavřeným videokruhem.

Praktická výuka v areálu probíhá v kompletně vybavených dílnách pro zámečnický a klempířský výcvik. Dvě dílny jsou přistaveny jako cvičné dílny pro automechaniky.

Pro učební obory obráběč kovů jsou připraveny 2 soustružny, frézovna a brusárna. Příprava materiálu je uskutečňována v řezárně.

Budovy dílen jsou vybaveny skladovým a odpadovým hospodářstvím včetně skladu nebezpečných odpadů.

2. Areál V Alejích, Chomutov

V tomto areálu je zabezpečována praktická výuka učebních oborů Mechanik opravář pro silniční motorová vozidla a Klempíř pro strojírenskou výrobu. Areál je plně vybaven a slouží i pro veřejnost jako AUTOSERVIS.

3. Dílny Ctiborova ul., Chomutov

V těchto dílnách se uskutečňuje odborný výcvik učebního oboru „Zámečnický“. Část dílem má pronajatý firma C.A. sdružení Chomutov pro výrobu ocelových konstrukcí, na kterých se podílejí žáci.

4. Areál Sokolská ul., Chomutov

Tento areál zabezpečoval teoretickou výuku bývalého Středního odborného učiliště železničního. V roce 1998 byl schválen stavební záměr na rekonstrukci tohoto areálu pro výcvik oborů „Automechanik“ a „Klempíř“. Rekonstrukce bude dokončena do prosince 1999.

5. Areál Školní ul., Chomutov

Areál v ulici Školní se využívá částečně jako skladovací prostory, dále se pronajímá různým firmám jako kanceláře. V areálu je kryt civilní ochrany.

6. Areál VT, Chomutov

V tomto objektu probíhala výuka hutníků pro bývalý závod VTŽ. V současné době je areál pronajat firmě NOEL.

Odborný výcvik probíhá ve vlastních prostorách pod přímým dozorem mistrů odborného výcviku na vhodné produktivní práci. Provádění odborného výcviku u jiných subjektů je organizováno jen ve vhodném rozsahu na doplnění výuky.

Ve vývoji zájmu žáků o jednotlivé učební obory se negativně projevuje zejména malý zájem žáků o obor „obráběč kovů se zaměřením na soustružení“. Poslední žáci ukončili studium na konci školního roku 1995/96. Klesá také zájem o ostatní strojírenské obory. Vzhledem k velkému zájmu zaměstnavatelů o absolventy těchto oborů a vzhledem k velmi dobrému vybavení dílen je zájem tento obor v budoucnu nadále vyučovat a ve spolupráci s podniky tyto obory preferovat při náboru pro školní rok 1999/2000.

SOU má schválenou svářečskou školu pro základní a úřední svářečské kurzy dle ČSN EN 287.1. Pro lepší uplatnění našich žáků po vyučení, žáci v maximálním možném rozsahu umožněném osnovami absolvují svářečské kurzy. Ve svářečské škole absolvují svářečské

kurzy i žáci SOU stavebního Na Moráni a ISS energetické Na Průhoně. Dále ve svářečské škole probíhají rekvalifikace pro úřad práce a kurzy podle požadavků ostatních podniků.

Škola má velmi dobré materiální podmínky pro všechny učební obory. Třídy i dílny jsou funkčně zařízeny a jejich kapacita umožňuje realizovat vzdělávací program školy. Tento bod lze hodnotit jako spíše nadprůměrný.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Ve všech prostorách školy dle subjektivního posouzení byly světelné a tepelné podmínky přijatelné. Třídy teoretické výuky jsou vybaveny starším, ale funkčním nábytkem, který je udržován v dobrém stavu. Rozvrh hodin není v rozporu s vyhláškou o středních školách. Po třetí vyučovací hodině je zařazena dvacetiminutová přestávka, ostatní přestávky jsou střídavě pěti a desetiminutové. Časový rozvrh hodin je uveden v organizačním řádu učiliště. V budově školy je zavedena kantýna s bohatým výběrem studených i teplých jídel a širokého sortimentu limonád. Součástí kantýny jsou stoly a židle za účelem konzumace potravin. Pitný režim je zajištěn i nápojovými automaty, které jsou umístěny na chodbách v objektech jak teoretické tak i praktické výuky. Škola nemá vlastní školní jídelnu. Žáci i pracovníci školy mají zajištěny obědy v centrální školní jídelně Chomutov, ale tato nabídka není moc využívána. Prostory školy a zejména výzdoba chodeb působily velmi čistým a příjemným dojmem.

Psychohygienické podmínky školy hodnotím jako funkční.

10 Hodnocení personálních podmínek

V době konání inspekce mělo učiliště celkem 78 pracovníků /stav k 30. 11. 1998/. MOV, kteří neprovádějí - nezajišťují pravidelný odborný výcvik, jsou zaměstnáváni na hospodářské činnosti. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je 75 % a u mistrů odborné výchovy 20 %. Z uvedených čísel vyplývá, že příznivější situace je u učitelů. Všichni mistři odborného výcviku jsou vyučeni v oboru a jedná se vesměs o starší a zkušené pracovníky. Problémem je stanovení plné odborné způsobilosti u MOV, vyučující učební obor tech. adm. pracovník, kde je předepsáno vyučení v oboru, ÚSO a DPS.

Celkově lze hodnotit plnění personálních podmínek jako funkční.

11 Plnění učebních osnov

Z provedených hospitací bylo možno ve dvou případech zaznamenat mírný skluz proti tematickému časovému plánu (TČP), který byl vypracován detailně po jedné vyučovací jednotce. Vyučující měl přehled o plnění vlastního TČP a jak sám sdělil bude mít snahu tento mírný skluz (cca 5 hodin) eliminovat. Z hlediska velkého množství a diverzifikace probíraných témat daných osnovami je tato situace zcela pochopitelná. V takovém případě nelze tedy zacházet do velkých podrobností. V odborném výcviku jsou zpracovány učební osnovy do tematických plánů a jejich plnění je sledováno v deníku evidence odborného výcviku u každého žáka.

Plnění učebních osnov ve sledovaných předmětech lze hodnotit celkově na spíše průměrné úrovni.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Odborné předměty

a/ personální zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou č. 139/1997 Sb.:

Výuka odborných předmětů /v hospitovaných hodinách/ je zajištěna 2 vyučujícími, kteří mají vysokoškolské vzdělání příslušného směru a ukončení studium DPS. Jedná se o plně pedagogicky a odborně způsobilé pedagogické pracovníky.

b/ materiální zajištění výuky:

Vybavení učeben umožňuje plnění osnov ve sledovaných odborných předmětech. V případě potřeby je možné doplnit různé modely z odborných dílen praktické výuky, které jsou součástí areálu školy.

c/ plnění osnov:

Osnovy jsou u sledovaných vyučujících zpracovány formou tematických plánů. Jejich neplnění nebylo zaznamenáno. Pouze ve dvou případech byl zaznamenán mírný časový skluz. Nápravu tohoto zjištění doporučujeme vedení školy zkontrolovat v průběhu školního roku, v rámci hospitační činnosti.

d/ hodnocení výuky z hlediska činnosti učitelů /kvalita vyučování/:

V hospitovaných hodinách nelze říci, že by se vyučující dopouštěli zásadních metodicko-didaktických prohřešků - hodiny byly vždy dobře připraveny, projevy vyučujících byly jasné, srozumitelné a zřetelné, cíl hodiny byl vždy dobře patrný. Všechny čtyři zhlédnuté hodiny měly rezervy více či méně spíše v hodnocení (byť třeba jen pozitivně-motivačním), názornosti, shrnutí látky na konci hodiny a potažmo ve zpětnovazebních informacích o tom, zda byl či nebyl splněn cíl hodiny. Ještě ve větší míře mohlo být využíváno problémového způsobu výuky.

Technologie opravy aut - zhlédnuté hodiny měly klasickou stavbu - frontální opakování témat písemné prověrky z minulé hodiny nevyužito k hodnocení. Téma hodiny - montáž a demontáž čepových spojů - vysvětleno velmi dobře s náčrtý na tabuli. Fakta více-méně předkládána, méně již zdůvodňována. Názornost - spojení pístního čepu s ojnicí byla sice k dispozici (velmi dobrá příprava hodiny), ale bohužel (prý z časových důvodů) nevyužita. Mírný skluz proti tematickým časovým plánům.

Technické kreslení - hodiny měly čistě pracovní charakter, žáci kreslili čtvercové potrubí 35/90 stupňů s využitím učebnice. Charakteristické pro tyto hodiny byl individuální přístup k žákům během kreslení. Samotná probíraná látka je velmi náročná na představivost a dost dobře ji nejde redukovat, protože v oboru klempíř je tato pro praxi velmi důležitá. Z pohledu náročnosti látky a intelektových vlastností žáků je zcela pochopitelné, že maximálně tak jedna třetina žáků ví co kreslí, ostatní více-méně obkreslují bez hlubšího porozumění. Tím více by prospěla názornost např. ve formě papírového modelu rozvinu, který kreslili, a na tom ukazovat příslušné kreslicí postupy. Sešity jsou pravidelně kontrolovány.

Automobily - v těchto hodinách byla věnována pozornost rozboru testu (kola a pneumatiky) včetně názornosti (ukázka kola). Toto opakování v hodinách převládalo a tak na hlavní probíraná témata zbývalo méně času a to přes to, že byl registrován samotným vyučujícím jistý skluz oproti TČP. Pro tento předmět jsou k dispozici velmi dobrá skripta a tohoto faktu by mohlo být ve větší míře využíváno.

Diagnostická zařízení - klasická stavba hodin byla na svém počátku obohacena samostatnými referáty žáků z odborných publikací, které se sice netýkaly přímo probírané

látky (kvality olejů), v každém případě však tematicky do oboru zapadaly. Žáci se tak učí mluvenému projevu a základům rétoriky a současně pracovat s odbornou literaturou. Škoda, že nebylo věnováno více pozornosti komentáři a hodnocení předvedeného výkonu. V dalších částech hodin bylo možno vysledovat frontální opakování z minulé hodiny a velmi plynulý a nenásilný přechod k nové látce. Psaní poznámek bylo v přiměřené míře, zbyl čas na shrnutí i opakování a na úplný závěr i na ukázky prospektů zařízení jež bylo tématem hodiny (vyvažování kol).

Personální a materiální podmínky umožňují realizaci výuky v souladu s osnovami. Z hlediska kvality vlastní výuky měly hospitované hodiny průměrnou úroveň až na odborný předmět diagnostická zařízení, kde jednoznačně převažovala pozitiva a lze tyto hodiny hodnotit jako spíše nadprůměrné. Osnovy jsou plněny byť s mírným, zatím však snadno dohonitelným časovým skluzem.

Výpočetní technika - práce s počítačem

a/personální zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou č. 139/1997 Sb.:

Výuku tohoto předmětu na SOU zajišťuje jednak absolvent pedagogické fakulty a u učebních oborů též absolventka Obchodní akademie, ale tato skutečnost se vůbec neprojevila negativně na kvalitě výuky. Jedná se o pedagogické pracovníky, kteří mají zájem o tuto oblast a ve velké míře se podílejí i na údržbě a modernizaci počítačové sítě učeben na SOU.

b/ materiální zajištění výuky:

Výuka výpočetní techniky probíhá ve dvou odborných učebnách učiliště. V každé učebně centrální počítač, napojený na tiskárnu. Pro plnění učebních osnov učebních a studijních oborů je vybavení /PC 386, 486 a PENTIUM/ dostačující.

c/ plnění osnov:

Výuka v hospitovaných hodinách probíhala dle platných učebních osnov, s důrazem na praktické činnosti upotřebitelné v praxi.

d/ hodnocení výuky z hlediska činnosti učitelů /kvalita vyučování/:

Výpočetní technika - práce s počítačem - na učilišti je výpočetní technika vyučována odborně způsobilými pedagogickými pracovníky. Pro výuku se podařilo vybavit dvě učebny s PC sítí. Dle vyučujících současný stav umožňuje plnit učební osnovy v plném rozsahu u všech ročníků. Tematické plány jsou zpracovány u nastavbových ročníků s návazností na probranou látku v učebním oboru. Ve vlastní výuce dominoval individuální přístup. Vlastní výuka se odráží v dobré orientaci programu WINDOWS, dále v práci s textovým editorem WORD a tabulkovým procesorem EXCEL /nastavbové studium/. Ve výkladu teoretických poznatků dominoval řízený rozhovor a individuální přístup vyučujících. U prvního ročníku učebního oboru tech. adm. pracovník převládalo získávání základních pracovních úkonů na PC. V hodinách byl kladen důraz na individuální přístup v práci učitele. Velmi dobře bylo provedeno závěrečné vyhodnocení s vytčením hlavních nedostatků u jednotlivých žáků.

Celkově výuku tohoto předmětu na učilišti lze hodnotit jako nadprůměrnou u nastavbového studia a jako průměrnou u sledovaného učebního oboru.

Základy společenských věd

Tento předmět vyučuje na škole absolvent FF UK Praha, studijní směr pedagogika a psychologie. Výuka vychází z platných osnov, které vyučující má rozpracované v tematickém plánu. Hospitované hodiny měly klasickou stavbu, pozornost byla věnována

prověřování dosažených vědomostí, výklad nové látky byl proložen diktováním zápisu do sešitů. V závěru proběhlo celkové zhodnocení. Poznámky jsou pro žáky základem pro přípravu na hodinu i když mají učebnice, ale vzhledem k značné obsahové šíři předmětu nejsou v hodinách příliš využívány. Pozitivně lze hodnotit práci s denním tiskem a snahu vyučujícího vést žáky k formulování vlastního názoru. Velká pozornost věnována drogové prevenci, kde jsou zváni i odborníci z této oblasti. Zde se projevuje i funkce výchovného poradce, kterou učitel úspěšně vykonává. Kladně lze hodnotit způsob výuky u žáků učiliště, kteří se seznamují s osvojováním základních společenských pravidel chování a utváření dobrého životního stylu. Vyučující má zpracovány vlastní materiály, které bohatě využívá při výuce.

Žáci získávají přiměřené znalosti v žádoucím obsahu, rozsahu a tempu. Vyučovací jednotky mají stanoveny jasné cíle a obsah. Z tohoto hlediska lze hodnotit práci vyučujícího jako spíše nadprůměrnou.

Odborný výcvik

a/ personální zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou č. 139/1997 Sb.:

Odborný výcvik je na tomto učilišti zajišťován ve všech učebních oborech celkem 24 MOV. Z uvedeného počtu 4 MOV splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané vyhláškou, další 4 MOV jsou vyučeni v oboru + ÚSO /chybí DPS/ ostatních 16 MOV je vyučeno v oboru.

b/ materiální zajištění výuky:

Vybavení dílen odborného výcviku umožňuje plnit učební osnovy v plném rozsahu. Pro nově koncipovaný učební obor automechanik /od 1. 9. 1999/ splňuje učiliště normativ vybavení daný MŠMT ČR.

c/ plnění učebních osnov:

MOV mají rozpracované učební osnovy formou tematických plánů. Jejich plnění je sledováno v deníku evidence odborného výcviku.

d/ produktivní práce:

SOU má zpracovanou vlastní učilištní směrnici dle platné vyhlášky č. 314/1997 Sb. Žáci s touto směrnicí byli prokazatelně seznámeni a znají pravidla. Zároveň je pamatováno i na MOV, kteří se podílejí na produktivní práci.

e/ bezpečnost práce:

SOU má samostatného bezpečnostního technika, který zajišťuje základní školení bezpečnosti práce pro všechny zaměstnance. Každý žák učiliště má vlastní zápisník BP po celou učební dobu. Učiliště má zpracován Systém organizace, řízení a odpovědnosti za BOZP. Dvakrát ročně se provádějí na celém SOU periodické kontroly za účasti odborových orgánů. Zápis za rok 1998 byl předložen, včetně zjištěných závad a termínů na jejich odstranění.

f/ hodnocení výuky z hlediska činnosti MOV (kvalita vyučování)

64-75-2 technickoadministrativní pracovník /1.roč. 31 ž. 2. roč. 54 ž./

Odborný výcvik tohoto učebního oboru probíhá v odborných učebnách SOU a částečně na smluvních pracovištích. Výuka na SOU probíhá na dvou učebnách výpočetní techniky /vybavení PC 386, 486 a PC Pentium/ a ve třech písárnách /mechanické a elektronické stroje/. Pro výuku je k dispozici kopírka, el. kalkulátory s páskou, scanner, diktafon a další didaktická technika. Žákyně mají možnost se seznámit s INTERNETEM.

Doba odborného výcviku pro I. ročník je 6 hodin týdně. Pro II. ročník je doba OV celkem 14 hodin týdně, z tohoto počtu je 7 hod. zajištěno ve škole a dalších 7 hod. na smluvním pracovišti. Dále byla provedena kontrola deníku evidence odborného výcviku, kde byly zjištěny drobné nedostatky jako například neúplný tematický plán v deníku, vykazování odučených hodin, chybí známky žáků za měsíc říjen 1998.

Při vlastní výuce převládal individuální přístup MOV ke každé žákyni. MOV seznámila žáky s cílem výukového dne, konkrétně psaní adres na PC /T602/. Po podrobném výkladu a provedené ukázce na PC zadala žákyním práci a postupně prováděla kontrolu. Její pokyny a rady byly jasné a srozumitelné. Kladně lze hodnotit její individuální přístup k pomalejším žákyním. Na konci výukového dne provedla celkové zhodnocení, poukázala na konkrétní chyby. Celková atmosféra během výukového dne byla dobrá a příznivě ovlivňovala vzdělávací proces.

Vlastní kvalitu výuky odborného výcviku lze hodnotit i přes některé nedostatky jako funkční.

24-66-2/09 mechanik opravář pro silniční motorová vozidla /I.-60, II.-55, III.-25 ž./

24-35-/01 klempíř pro strojírenskou výrobu /I.-30, II.-24 ž./

24-22-2 zámečník /I.-28, II.-19 ž./

Hospitace proběhly u shora uvedených učebních oborů I. ročníků. Odborný výcvik těchto ročníků je prováděn přímo v areálu školy, kde jsou k tomuto účelu přizpůsobené dílny. Učební osnovy jsou rozpracovány do několika verzí, protože I. ročník mechanik opravář pro silniční motorová vozidla se učí dle starých UD z roku 1988, kde je dotace pouze 7 hodin týdně na odborný výcvik. Výuka učebního oboru zámečník I. ročník je prováděna dle alternativního plánu z roku 1991 i když pro tento učební obor jsou nové UD platné od školního roku 1994/95 /viz bod 8/. U všech učebních oborů měli MOV vhodně připravený učební den pro celou skupinu. Byl stanoven jasný cíl dne, žáci byli seznámeni s probíranou látkou. Zápisky provedeny do pracovních sešitů. Po teoretické části a praktických ukázkách žáci zahájili cvičnou práci. Rady a pokyny MOV byly jasné, srozumitelné a směřovaly ke konkrétním činnostem žáků. Výhodou u prováděných prací byla skutečnost, že žáci pracovali na konkrétním výrobku /pilování, vrtání, hrubování, =západka/, s kterým se mohou pochlubit rodičům. Ve všech dílnách byl dostatek učebních pomůcek a obrazového materiálu. Ze strany MOV byla věnována pozornost kontrole a korekci chyb, respektována zásada přiměřenosti. U žáků se projevila mnohdy skutečnost, že s manuální prací se setkali poprvé až na učilišti. Z toho pramení i menší zručnost a bojácnost při provádění některých operací. Žáci mají zatím malé komunikační schopnosti, mají problémy s odbornými názvy používaného nářadí. Jedná se o typické příznaky žáků I. ročníků, ale je předpoklad, že během školního roku budou tyto jevy odstraněny.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Pokud se týká výsledků vyučování za školní rok 1997/1998 je uvedeno vyhodnocení maturit a závěrečných zkoušek ve výroční zprávě. Při prováděných hospitacích byla úroveň vědomostí žáků rozdílná. U učebního oboru tech. adm. pracovnice poměrně vysoká absence žáků po celý školní rok dle zápisů v deníku evidence. Problematické se jeví též jejich uplatnění na trhu práce. Jako jedno z možných řešení je jejich další studium formou nástavby a získání maturity, což jim umožní daleko větší uplatnění. Velmi intenzivní zaujetí žáků se projevilo při hodinách výpočetní techniky ve 2. ročníku nástavbového studia tech.

hosp. a správních činnosti, kde žáci měli zadán úkol a to zpracování podnikatelského záměru. Nestandardní řešení výuky na tomto učilišti bylo provedeno u I. ročníku mech. opravář pro s. m. vozidla, kde výuka probíhá podle UD z roku 1988 s tím, že je posílena ve velké míře teoretická výuka v prvním ročníku. Učiliště tento krok odůvodňuje velmi slabými vědomostmi žáků vycházejících ročníků ZŠ. Dle vyjádření vedení učiliště tato skutečnost byla zjištěna formou vlastních učilištních testů, které byly prováděny při náborových návštěvách žáků základních škol. Velmi příznivá situace je v odborném výcviku, kde žáci mají velmi široké možnosti získávání jak vědomostí tak i dovedností nad rámec jednotlivých učebních oborů. Jedná se například o získání řidičského oprávnění pro každého žáka školy ve vlastní autoškole za zvýhodněných podmínek, vykonání různých kvalifikačních zkoušek pro žáky strojních a strojírenských oborů /různé svářečské zkoušky nad rámec učebních osnov/.

V teoretické výuce bude nutné i nadále věnovat zvýšenou pozornost u žáků všech oborů k vytváření samostatných studijních návyků při osvojování vědomostí.

Výsledky učení žáků na tomto učilišti jsou ovlivňovány jednak menším zájmem o zvolený obor, absencí žáků a jejich vědomostmi, se kterými přicházejí ze základních škol. Z tohoto hlediska lze hodnotit tento bod jako průměrný.

14 Výroční zpráva

Ředitel učiliště při zpracování výroční zprávy vycházel z § 17e odst. 2, 3, 4 zákona č. 139/1995 Sb. Výroční zpráva obsahuje charakteristiku školy, u ostatních bodů se vesměs odvolává na přílohy /celkem 32 příloh/, ale i přes drobné nedostatky obsahuje potřebné údaje, požadované zákonem. ČŠI doporučuje zvážit počet příloh výroční zprávy.

Výroční zpráva z hlediska obsahu splňuje předepsané oblasti dané zákonem. Celkově ji lze hodnotit jako průměrnou.

15 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V letošním školním roce si doplňují svoji pedagogickou způsobilost 4 pracovníci doplňkovým pedagogickým studiem. Další 2 pedagogičtí pracovníci navštěvují bakalářské studium obor Školský management na Pedagogické fakultě UK Praha. Další 3 pedagogičtí pracovníci v letošním roce absolvovali speciální odborné kurzy /základy elektroniky v autoopravárenství, kurz pro instruktory svařování plamenem, kurz pro instruktory lyžování/.

Učiliště zajišťuje odborný růst svých pedagogických pracovníků ve vybraných kurzech, které hradí škola ze svých finančních prostředků. Z tohoto důvodu lze hodnotit tento bod jako spíše nadprůměrný.

16 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství na škole je zajišťováno nekvalifikovaně, ale přesto má dobrou úroveň. Jedná se o absolventa FF UK Praha - studijní směr psychologie a pedagogika. Práce výchovného poradce je dle plánu práce na letošní školní rok zaměřena na zjišťování sociálního klima v jednotlivých třídách pomocí sociometrických testů. Soubor přednášek o AIDS, drogová prevence, právní vědomí a další jsou součástí plánu práce. Pro přednášky a besedy využívá škola nabídky Okresního úřadu v Chomutově oddělení péče o děti a oddělení sociální prevence. Evidence o těchto aktivitách má k dispozici výchovný poradce. Jeho hlavní náplní je práce s problémovými žáky a jednání s rodiči. O těchto jednáních vede evidenci. Dále VP spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Získává a ověřuje informace o žácích s disfunkčními poruchami. Organizuje pohovory s těmito žáky, jejich rodiči a z výsledků těchto jednání poskytuje potřebné informace vyučujícím při respektování požadavku ochrany osobnosti žáků. Podílí se na přípravě a průběhu náboru žáků a přijímacího řízení. Informuje žáky učiliště o možnostech dalšího studia. Každé pololetí seznamuje pedagogické pracovníky s výsledky své práce.

Výchovné poradenství lze hodnotit jako účinné. Vytváří prostor pro vzájemnou spolupráci mezi rodiči a školou. Ve škole je funkční systém protidrogové výchovy a prevence.

17 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Pro rozvíjení estetického citění žáků škola zajišťuje pro žáky návštěvy filmových představení a vhodně doplňuje výuku exkurzemi.

Pro srovnání vědomostí a dovedností žáků učebního oboru mechanik opravář pro silniční motorová vozidla škola byla pořadatelem regionální soutěže AUTOMECHANIK 1998, za účasti ISS Velebudice, ISS Louny a SOU strojírenského Roudnice nad Labem. Dále jako zástupci regionu se zúčastnili této celostátní soutěže v Praze. V rámci expozice MŠMT ČR v měsíci září 1998 se SOU zúčastnilo Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně. Žáci se zúčastnili výstavy škol v Českých Budějovicích. SOU se organizačně podílelo na výstavě škol okresu Chomutov, pořádané Školským úřadem. K posílení zájmu žáků vycházejících ročníků z 9. tříd ZŠ o strojírenské obory byly uskutečněny v dílnách SOU pracovní exkurze. Žáci měli možnost vyzkoušet si jednoduché práce v kovárně, soustružnické a zámečnické dílně. Na závěr těchto exkurzí žáci vyplňovali dotazník, ve kterém uváděli, že se prakticky poprvé setkali s rukodílnou prací a podstatou učebních oborů. Vzhledem k velkému zájmu o tento typ exkurzí v nich bude SOU pokračovat i nadále.

Plnění tohoto bodu lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

18 Hodnocení činnosti školských zařízení

SOU nemá žádné jiné školské zařízení.

ZÁVĚRY

Střední odborné učiliště plní své poslání a je schopno kvalitně poskytovat možnost vyučení v kovooborech jako jediné na okrese Chomutov. Vychází z dobrého materiálního zajištění a kvalitního kádru pedagogických pracovníků na škole. K velkým kladům patří celková komplexnost učiliště, kde je možné zajistit jak teoretickou výuku tak i odborný výcvik ve vlastních zařízeních. V rámci odborného výcviku není učiliště odkázáno na různá smluvní pracoviště /výjimka učební obor TAP/, kde je mnohdy problematické plnění učebních osnov. Významné je i využívání kapacit učiliště na produktivní práci žáků, dále různými aktivitami jako například komerční využití svářečské školy pro různé firmy. Nejlepší žáci z učebních oborů mají možnost dalšího studia na škole formou nástavby a tím i získání maturity. Zvláštní pozornost si zasluhuje vybavení autoservisu pro učební obor automechanik, který lze zařadit mezi špičkové učební dílny v ČR.

Celkově můžeme konstatovat skutečnost, že učiliště má stanovenou jasnou koncepci a perspektivu další existence. Z tohoto hlediska jej lze hodnotit jako dobře fungující.

Pozitiva:

- nadprůměrné materiální zajištění odborného výcviku,
- zpracovaná koncepce SOU vycházející ze současného stavu a poptávky firem po konkrétních profesích,
- provoz svářečské školy, kde žáci učebních oborů mají možnost získat různé svářečské zkoušky nad rámec učebních osnov,
- možnost všech žáků SOU získat řidičské oprávnění ve vlastní autoškole za minimální poplatek,
- zajištění produktivní práce ve všech učebních kovo oborech v rámci odborného výcviku,
- funkční systém výchovného poradenství,
- možnost bohatého sportovního vyžití žáků SOU na vlastních sportovištích i mimo vyučování, pořádání různých sportovních akcí /turnaje: kopaná, odbíjená, atd./,
- snaha o prezentaci SOU na různých celostátních výstavách a soutěžích dovedností,
- individuální přístup k žákům učebních oborů I. ročníků a možnost přechodu v rámci učiliště na příbuzný učební obor,
- estetické a upravené prostředí jak v rámci teoretické výuky tak i odborného výcviku,
- velmi dobře zpracován systém organizace, řízení a odpovědnosti za bezpečnost a ochranu jak u žáků školy tak i u ostatních pracovníků.

Negativa:

- nedodržení UD u učebního oboru zámečnický což je v rozporu s § 39 odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb. /výuka I. ročníku probíhá dle alternativního plánu z roku 1991, ale v současné době jsou platné UD ze dne 22. 7. 1994 č.j. 173693/94-74/1125 s platností od 1. 9. 1994/,
- u některých vyučujících rezervy v metodických a didaktických přístupech ve zhlédnutých hodinách /viz kapitola 12/.

Doporučení inspekce:

- postupně odstranit zjištěné nedostatky uvedené v předcházející kapitole,
- věnovat zvýšenou pozornost průběhu výchovně vzdělávacího procesu v rámci hospitační činnosti,
- věnovat pozornost zvýšené absenci žáků v některých třídách.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu .....

členové týmu .....

.....

V Teplicích dne 15. ledna 1999

Přílohy: protokol o kontrole

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 2. 2. 1999.....

razítko

Podpis ředitele(ky) školy Ing. Václav Sailer v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	5. 2. 1999	06536/99-5031
Školský úřad:	8. 2. 1999	osobně Ing. V. Kohout, CSc.
Rada školy:	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly doručeny